

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/4/2018
Identifikačné číslo spisu: 1013200974
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1013200974.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/X, XXX XX F., zastúpený: Advokátska kancelária Prachová & Partners, s.r.o., so sídlom Miletičova 21, Bratislava, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8 - 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne z 10. apríla 2013, č. 3904-30/2013-BA, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 5. decembra 2017, č.k. 9Sp/8/2013-83, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Sp/8/2013-83 z 5. decembra 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom č.k. 9Sp/8/2013-83 z 5. decembra 2017 postupom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Z.z. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXXX-30/2013-BA z 10. apríla 2013 (ďalej len „rozhodnutie odporkyne“) a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP.

2. Odporkyňa rozhodnutím č. XXXX-30/2013-BA z 10. apríla 2013 rozhodla, že navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 16. augusta 1996 podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) nemá nárok na úrazovú rentu.

3. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že prvé rozhodnutie odporkyne vo veci nároku navrhovateľa č. XXXX-5/2011-BA zo dňa 9. marca 2011, ktorým mu nepriznala nárok na úrazovú rentu, bolo rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Sp/25/2011-69 zo dňa 2. októbra 2012 zrušené a vec jej bola vrátená na ďalšie konanie, za účelom doplnenia dokazovania k otázke vylúčenia pochybnosti pôvodu choroby, a to doplnením komplexného psychologického vyšetrenia, neurologického

a psychiatrického vyšetrenia.

4. Krajský súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že odporkyňa sa dôkladne vysporiadala s námietkami navrhovateľa podanými v opravnom prostriedku. Z rozsiahleho posudzovania zdravotného stavu navrhovateľa jednak posudkovými lekármi odporkyne ako aj nezávislými súdnymi znalcami mal krajský súd za preukázané, že u navrhovateľa nedošlo po 1. januári 2004 k zhoršeniu jeho zdravotného stavu v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 16. augusta 1996, s mierou poklesu pracovnej schopnosti 35 %. Posudkoví lekári Sociálnej poisťovne pri svojej činnosti vychádzali z objektívne zisteného zdravotného stavu navrhovateľa na základe zdravotných záznamov a záverov odborných lekárov. Taktiež ani vykonané znalecké dokazovanie nepreukázalo, že zdravotné ťažkosti, ktoré popisoval navrhovateľ sú v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom. Ani znalecký posudok MUDr. D. T., PhD., ktorý bol vypracovaný na podnet navrhovateľa nepreukázal, že zhoršovanie zdravotného stavu navrhovateľa je spôsobené iba v dôsledku pracovného úrazu.

5. Krajský súd považoval napadnuté rozhodnutie za vecne správne, vychádzajúce z riadne zisteného skutkového stavu, náležite odôvodnené a vydané v súlade so zákonom, a preto ho podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil.

6. O trovách navrhovateľa krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže navrhovateľ v konaní nedosiahol úspech a odporkyňa si náhradu neuplatnila.

II.

7. Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom poukázal na to, že podklady potrebné pre opätovné rozhodnutie v zmysle rozhodnutia krajského súdu č.k. 3Sp/25/2011-69 zo dňa 2. októbra 2012 boli predložené riadne a včas, a to v priebehu roku 2014, pričom tieto neboli krajským súdom dostatočne právne posúdené. Pokiaľ súd konštatoval, že ani jeden odborný lekár dôkaz zhoršenia zdravotného stavu na podklade pracovného úrazu neuviedol, navrhovateľ s tým nesúhlasil poukazujúc na:

7.1 Vyjadrenie psychiatra kliniky FN LFUK Bratislava MUDr. P. G. zo dňa 8. novembra 2004, ktorý vykonal vyšetrenie navrhovateľa na základe odporúčaní ošetrojúceho lekára chirurga a uviedol ako zdravotnú diagnózu navrhovateľa depresívnu poruchu s prvkami PTSD (posttraumaticka stresová porucha) ako opozdenou a pretrahovanou odpoveďou na stresovú životnú udalosť výnimočného nebezpečného alebo katastrofického charakteru a somatizáciou F32.1 s odporúčaním na antidepresívnu liečbu s dôrazom na farmakologické ovplyvnenie úzkosti a porúch spánku s nasadením odporúčaných liekov. Odporúčenie ošetrojúceho lekára na oddelenie psychiatrie nepochybne deklaruje, že jeho zdravotný stav sa v období po 1. januári 2004 zhoršil, na základe čoho bol pod lekárskym dozorom pre hrozbu samovraždy s nasadením liekov. V tomto vyjadrení nepoukázal lekár oddelenia psychiatrie na žiaden syndróm alkoholizmu ani na dôvody zhoršenia stavu plynúce pred pracovným úrazom a strelným poranením.

7.2 Lekársku správu posudkového lekára odporkyne MUDr. T. J. zo dňa 26. januára 2005, v ktorej pre účely priznania plného invalidného dôchodku uviedol ako rozhodujúce zdravotné postihnutie choroby podporného a pohybového aparátu, od posledného prejednanía sa do popredia dostáva polytopný VAS s ťažkou poruchou statodynamiky celej chrbtice, depresívne ladenie. Pre trvajúce dyspeptické ťažkosti ako následok strelného poranenia brucha bol posúdený ako invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou s tým, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 50 %. Posudkový lekár odporkyne uviedol všetky zdravotné dôvody spôsobujúce mieru poklesu schopnosti v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, čo nepochybne deklaruje, že zdravotný stav navrhovateľa sa v období po 1. januári 2004 zhoršil, na základe čoho mu bol čiastočný invalidný dôchodok prekvalifikovaný na plnú invaliditu, pričom nemožno súhlasiť s

námietkou odporkyne, že dané posudzovanie zdravotného stavu pre účely invalidity si nesprávne zamieňa so zdravotným posudzovaním pre účely úrazovej renty. Zdôraznil, že ak je raz zdravotný stav konkrétnej osoby vyhodnotený ako zhoršený a dlhodobo nepriaznivý, tak je potrebné považovať ho za zhoršený vo všeobecnosti. V tomto vyjadrení nepoukázal posudkový lekár odporkyne na žiaden syndróm alkoholizmu ani na dôvody zhoršenia stavu plynúce pred pracovným úrazom a strelným poranením.

7.3 Dňa 31. marca 2011 ošetrujúci psychiater MUDr. F. V. jasne vyjadril, že u navrhovateľa došlo k výraznému zhoršeniu psychopatologického obrazu, pričom v predchádzajúcej správe uviedol, že od pracovného úrazu viacnásobným strelným poranením depresívne stavy naberajú na intenzite a ako záver jasne vyjadril organický psychosyndróm, F 07.08, depresívny syndróm somatoformnej bolestivej poruchy F 45.4 s odporúčením hospitalizácie, pričom nepoukázal na žiaden syndróm alkoholizmu ani na dôvody zhoršenia stavu plynúce pred pracovným úrazom a strelným poranením.

7.4 Dňa 13. februára 2013 klinický psychológ, MUDr. M. F. vykonala na základe odporúčaní ošetrujúceho lekára kompletný psychologický test navrhovateľa, ktorého výsledkom boli diagnostikované depresívne poruchy ťažkého stupňa s odporúčením pravidelných lekárskeho kontrol na psychiatrickej a neurologickej ambulancii, bola prítomná deteriorácia kognitívnych funkcií stredne ťažkého stupňa následkom prekonaných ochorení, úrazu aj incip. neurodegeneratívnych zmien CNS, pričom nepoukázala na žiaden syndróm alkoholizmu ani na dôvody zhoršenia stavu plynúce pred pracovným úrazom a strelným poranením. Odporca vo vyjadrení zo dňa 22. mája 2012 uviedol, že sa nepotvrdil v rámci psychologického vyšetrenia organický psychosyndróm, avšak s predmetným vyjadrením MUDr. M. F., ktorá vykonala kompletný psychologický test navrhovateľa sa nezaoberala. Navrhovateľ v zmysle uvedeného nesúhlasil s názorom odporkyne, že žiadne psychologické vyšetrenie nebolo kompletné a potvrdzuje.

7.5 Dňa 8. augusta 2014 súdny znalec odbor zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatrie a sexuológie MUDr. D. T., PhD. vypracoval na základe rozsudku krajského súdu sp.zn. 3Sp/25/2011- 69 zo dňa 2. októbra 2012 znalecký posudok o zdravotnom stave navrhovateľa, v ktorom konštatoval, že predmetný pracovný úraz zásadným a nezvratným spôsobom zasiahol do života navrhovateľa, a to v období rozmachu a aktivít muža zrelého stredného veku, poškodil ho zásadným spôsobom nielen v biologickom zmysle, ale hlavne sociálne a ekonomicky, pričom jeho zdravotný stav má z psychiatrického hľadiska priamu súvislosť s týmto pracovným úrazom. Z hľadiska dlhodobej dynamiky poškodenia jeho duševného zdravia od roku 1996 je z odborného hľadiska úplne zreteľné, že od začiatku išlo o vývoj a prelínanie dvoch základných psychopatologických štruktúr, pričom odporkyňa vo svojom vyjadrení účelovo vyzdvihuje alkoholizmus, ktorý nie je za celé obdobie zachytený v žiadnej lekárskej správe navrhovateľa. Z hľadiska vývoja zdravotného stavu navrhovateľa, tak ako jeho telesné ťažkosti, tak progredovali aj jeho psychické problémy, súvisiace s nemožnosťou adekvátneho spoločenského uplatnenia, ako aj so sociálnou izoláciou a postupným úbytkom jeho fyzickej ako aj psychickej výkonnosti. Znalec v rámci odborného posudzovania zdravotného stavu nepoukázal na žiaden syndróm alkoholizmu ani na dôvody zhoršenia stavu plynúce pred pracovným úrazom a strelným poranením.

7.6 Navrhovateľ zdôraznil, že odporkyňa sa opiera o tvrdenia posudkového lekára, že určenie zhoršenia ťažkostí súvisiacich so zdravotným stavom je po 17 rokoch medicínsky nemožné, pričom nerešpektovala výsledky vyšetrení za dané obdobie. Posudkoví lekári odporkyne účelovo poukazujú len na časť lekárskeho správ, ktorých obsah im vyhovuje a používajú pritom absurdné vyjadrenia. Avšak ak sú k dispozícii konkrétne lekárske správy s konkrétnymi vyjadreniami, tak je otázne prečo sa odporkyňa odvoláva na všeobecné názory, keď tie je prirodzené použiť v prípade, ak nie je k dispozícii konkrétna lekárska správa alebo konkrétny pacient.

7.7 Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že o ňom nie sú žiadne záznamy o liečení alkoholizmu, nelieči sa ani na cirhózu pečene a za obdobie 10 rokov by určite nastali zhoršenia u tohto typu ochorenia.

7.8 Pokiaľ odporkyňa konštatovala, že navrhovateľ nepredložil nové odborné vyšetrenia zo súčasného a

staršieho obdobia, čím nie je možné posúdiť zdravotný stav, s týmto jej tvrdením nesúhlasil, pretože na základe rozsudku krajského súdu sp.zn. 3Sp/25/2011 zo dňa 2. októbra 2012 bol zo strany klinického psychológa vykonaný kompletný psychologický test, taktiež bol vypracovaný znalecký posudok o zdravotnom stave navrhovateľa súdnym znalcom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatrie a sexuológie MUDr. D. T., PhD. V zmysle uvedeného navrhovateľ namietol tvrdenie krajského súdu, že odporkyňa sa dôkladne vysporiadala s námietkami navrhovateľa za celkové obdobie po 1. januári 2004 vrátane posledných predložených lekárskejších správ a posudkov.

7.9 Navrhovateľ opakovane zdôraznil, že v posudzovanej veci nebol žiadnym spôsobom u neho preukázaný alkoholizmus, ani neexistujú žiadne záznamy o liečení alkoholizmu, ani vyjadrenia.

7.10 Podľa názoru navrhovateľa, súd v tomto prípade dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, osvojil si vyjadrenia odporkyne (alkoholizmus navrhovateľa), ktoré boli vytrhnuté z kontextu lekárskejších správ a posudkov, taktiež vychádzal z neexistujúcich dôkazov (absentujú vyšetrenia pečene navrhovateľa), z čoho vyplýva, že jeho závery vo veci nie sú správne. Mal za to, že vec by mala byť vrátená súdu na ďalšie konanie, a to z dôvodu vykonania aktuálnych vyšetrení pečene navrhovateľa, pretože iba takýmto spôsobom je možné potvrdiť alebo vyvrátiť tvrdenia o jeho alkoholizme.

7.11 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhovateľ v odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Sp/8/2013-83 z 5. decembra 2017 zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne č.: 3904-30/2013-BA zo dňa 10. apríla 2013 zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie, resp. aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

8. Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Sp/8/2013-83 z 5. decembra 2017 potvrdil a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

IV.

9. Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom účinnosti tohto zákona, t.j. pred 1. júlom 2016, sa dokončia podľa doterajších predpisov. Keďže v prejednávanej veci ide o vec podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, odvolací súd ďalej konal podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

11. V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

12. Podľa § 246c veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

13. Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôvodov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

14. Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

15. Odvolací súd v súvislosti s problematikou odôvodnenia súdneho rozhodnutia zároveň poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 825/2016 zo dňa 28.02.2017, v ktorom ústavný súd konštatoval, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

16. Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, IV.US115/03).

17. Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

18. Pod odňatím možnosti konať pred súdom možno vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, pričom možnosť konať pred súdom prvého stupňa, je účastníkovi odňatá vždy, ak jeho rozhodnutie neposkytuje účastníkovi konania dostatočné argumenty preukazujúce zákonnosť jeho rozhodnutia alebo postupu.

19. Po dôkladnom preskúmaní odvolaní napadnutého rozsudku senát najvyššieho súdu skonštatoval, že krajský súd svoje rozhodnutie náležitým a dostatočne presvedčivým spôsobom neodôvodnil, keď sa dôsledne nevyporiadal s námietkami obsiahnutými v odvolaní navrhovateľa.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky, s poukazom na vyššie uvedené podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a § 250l ods. 2 OSP napadnutý rozsudok zrušil a vec podľa § 221 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a § 250l ods. 2 OSP vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

21. V ďalšom konaní prvostupňový súd bude postupovať v naznačenom smere, vec dôsledne preskúma, znova o nej rozhodne a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní.

22. Súčasne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opätovne rozhodne o náhrade trov, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvej OSP a § 250l ods. 2 OSP).

23. Podľa § 250ja ods. 4 OSP súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.